

Monumentnummer*: 516945

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 19 september 2000
Kadaster deel/nr 82967/157

Woonplaats* Arnhem
Gemeente* Arnhem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Arnhem
Locatieomschrijving over de Jansbeek, Transvaalbuurt

Kadastrale gemeente* Arnhem
Sectie* N
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 7908

Omschrijving**

Inleiding

BRUGDELEN met leuning van smeedijzeren hekwerk waarop lantaarns, gelegen tussen de rijstroken van de De La Reijstraat over de St. Jansbeek die vanaf het park Sonsbeek in de richting van de Janssingels stroomt. Twee van de oorspronkelijk vier brugdelen zijn gereconstrueerd in de periode 2005-2007, nadat de gedempte beek tussen de Sonsbeekweg en de Cronjéstraat weer is uitgegraven. Deze gereconstrueerde brugdelen bestaan grotendeels uit baksteen. De twee brugdelen van smeedijzer bevinden zich aan weerszijden van de Cronjéstraat ter plaatse van de beek.

In het eerste decennium van de twintigste eeuw kwam de Transvaalbuurt tot ontwikkeling. De bruggen zijn in 1908 (aangegeven in zuidelijk brugdeel) door Gemeentewerken gebouwd in Art Nouveau-stijl. Op de met gras ingeplante oevers staan treurwilgen nabij de hoeken van de brugdelen.

Omschrijving

De brugdelen aan weerszijden van de Cronjéstraat hebben een hardstenen overspanning met doorstroomopening in het midden, waarin halverwege het brugdek en de waterspiegel een hardstenen waterbekken is geplaatst. Hierdoor ontstaat een kleine waterval. De onderbouw bestaat aan weerszijden van deze opening uit een aantal hardstenen bogen met een opvulling van ruw behakte

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

breuksteen.

De leuningen van beide brugdelen bestaan uit negen hardstenen hekpalen waartussen witgeschilderde smeedijzeren sierhekken met spinneweb-motief. De hekpalen hebben een afgeronde bovenkant en een aan de waterzijde uitbuikende voet. Het hekwerk is geplaatst op een geprofileerde hardstenen plint en wordt aan de bovenzijde afgesloten door een groene buis. De brugleuning buigen aan de uiteinden licht met de De la Reijstraat mee.

De (hogere) middelste hekpaal en de hekpalen aan de uiteinden van de brugleuning zijn veelzijdig en hebben een spitse top waarop een smeedijzeren (gas)lantaarn. Het met glas afgesloten verlichtingselement heeft een conische vorm en is geplaatst op een opengewerkte 'spits' van sierlijk smeedijzerwerk. In het midden van de brugleuning loopt het hekwerk vanaf de hekpalen enigszins omhoog naar het hogere basement van de lantaarn in het midden.

Waardering

BRUGDELEN uit 1908.

- Van architectuurhistorische waarde als fraai voorbeeld van smeedijzeren hekwerk en lantaarns in Art Nouveau-stijl, die van belang zijn wegens de esthetische kwaliteiten en gaafheid. Als zodanig hebben de brugdelen zeldzaamheidswaarde.
- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van de tussen 1905 en 1915 grotendeels met vrijstaande en aaneengebouwde rijen herenhuizen in Art Nouveau-stijl bebouwde Transvaalbuurt. Mede vanwege de ensemblewaarde in relatie met de omringende bebouwing hebben de brugdelen zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument